

tegen alle beschuldigen op 8 maart 2006
tegen alle
in

in
Hoge beslag door de Openbare Ministerie tegen
beschuldigen op 14 maart 2006 -

De Rechtbank van Eerste Aanleg te **DENDERMONDE dertiende kamer**, rechtdoende in strafzaken, heeft in haar openbare terechtzitting van 27 februari 2006 het hiernavolgend **VONNIS** gewezen :

Not. nr. DE 64.21.100666/0217

Griffie nr.

IN DE ZAAK VAN HET OPENBAAR MINISTERIE TEGEN:

1. ; elektricien, geboren te op
, wonende te ;
2. korsettenmaker, geboren te
op , wonende te ;

Verdacht van :

te

de eerste en de tweede

door het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering te hebben meegewerkt, of door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat het wanbedrijf niet had kunnen worden gepleegd, of door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt, als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek

A.- bij inbreuk op artikel 44 § 1, 2°, strafbaar gesteld door artikelen 64 en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (feiten tot en met 24 maart 1997)
-en vanaf 25 maart 1997 geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 2°, strafbaar gesteld door artikelen 66, eerste, tweede en vijfde lid en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (feiten vanaf 25 maart 1997 tot en met 30 april 2000)

door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet en voormeld decreet, namelijk door zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen het reliëf van de bodem aanmerkelijk te

hebben gewijzigd en deze toestand in stand gehouden te hebben

-feiten vanaf 1 mei 2000 strafbaar gesteld bij inbreuk op de artikelen 2, 99 § 1-4°, 146 al. 1-1°, 147, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening door het reliëf van de bodem aanmerkelijk te hebben gewijzigd zoals bepaald in artikel 99 § 1,4° en het voorlaatste lid.

De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° van artikel 146 van voormeld decreet, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg, ingevoegd door artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 wat ongrondwettelijk werd verklaard door het arrest van het Arbitragehof van 22 juli 2004.

In casu:

1. op niet nader te bepalen data in de periode van 20 januari 2002 tot 31 januari 2002 (stuk 26):

op percelen het wijzigen van het bodemreliëf door het uitvoeren van ophogingswerken (stuk 11, 15, 31);

2. vanaf een niet nader te bepalen datum in de periode vanaf 20 januari 2002 tot 31 januari 2002 (uitvoeren wederrechtelijke werken), tot en met de dag der dagvaarding (25 maart 2005):

de in sub A1 omschreven wederrechtelijke toestand in stand gehouden te hebben; gelegen in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, meer bepaald valleigebied.

B.- Bij inbreuk op artikel 44 § 1-1., 64, eerste, tweede, derde en laatste lid en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (feiten tot en met 24 maart 1997)
-en vanaf 25 maart 1997 geformuleerd in de artikelen 42 § 1-1°, 66 eerste, tweede, derde en laatste lid en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (feiten vanaf 25 maart 1997 tot en met 30 april 2000)

door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet en voormeld decreet, namelijk door zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen gebouwd te hebben, een grond gebruikt te hebben voor het plaatsen van een of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd)

-feiten vanaf 1 mei 2000 strafbaar gesteld bij inbreuk op de artikelen 2, 99 § 1-1°, 146 al. 1-1°, 147, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening de bij artikel 99 § 1,1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen hetzij zonder voorafgaande vergunning hetzij in strijd met de vergunning hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de

vergunning hetzij in geval van schorsing van de vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden,
 door zonder stedenbouwkundige vergunning te hebben gebouwd, op een grond één of meer vaste inrichtingen te hebben geplaatst, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk te hebben afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken die geen betrekking hebben op de stabiliteit.

De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° van artikel 146 van voormeld decreet, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg, ingevoegd door artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 wat ongrondwettelijk werd verklaard door het arrest van het Arbitragehof van 22 juli 2004.

In casu:

1. op niet nader te bepalen data, in de periode van 3 april 1987 tot en met 31 december 1987 (stuk 26 en 34):

het niet naleven van de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd door het College van burgemeester en schepenen op 27 maart 1987 (stuk 16) op het perceel meer bepaald:

het uitvoeren van het schuilhok in metaalplaten en afbraakmaterialen zonder open zijkant in plaats van in hout en golfplaten met open zijkant (stuk 10 e.v.)

2. vanaf niet nader te bepalen datum, in de periode van 3 april 1987 tot en met 31 december 1987 (plaatsen constructie) tot de datum van het bevel tot dagvaarding: de sub B1 omschreven wederrechtelijke opgetrokken constructie in stand gehouden te hebben;

3. op niet nader te bepalen data, in de periode van 1 april 1987 tot en met 31 december 1987 (stuk 26 en 34):

het niet naleven van de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd door het College van burgemeester en schepenen op 27 maart 1987 (stuk 16) op het perceel meer bepaald:

het uitvoeren van het schuilhok in verschillende soorten hout waarvan het merendeel afbraakmaterialen betreffen, zonder open zijkant in plaats van in hout en golfplaten met open zijkant en met een grotere oppervlakte dan vergund (stuk 10 e.v.);

4. vanaf niet nader te bepalen datum, in de periode van 3 april 1987 tot en met 31 december 1987 (plaatsen constructie) tot de datum van het bevel tot dagvaarding: de sub B3 omschreven wederrechtelijke opgetrokken constructie in stand gehouden te hebben;

5. op niet nader te bepalen data, in de periode van 1 september 1995 tot en met 31 oktober 1995 (stuk 34):

het plaatsen van een berging van 3 meter op 4 meter van metaal en hout waarvan de vier zijden gesloten zijn zonder voorafgaandelijke de stedenbouwkundige vergunning op perceel (stuk 11);

6. vanaf niet nader te bepalen datum, in de periode van 1 september 1995 tot en met 31 oktober 1995 (plaatsen constructie) tot de datum van het bevel tot dagvaarding (25 maart 2005):

de sub B5 omschreven wederrechtelijke opgetrokken constructie in stand gehouden te hebben;

gelegen in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, meer bepaald valleigebied.

Met de omstandigheid dat de feiten omschreven onder de tenlasteleggingen A1, A2, B1, B2, B3, B4, B5 en B6 de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet zodat de verjaring van de strafvordering slechts een aanvang neemt op de datum van het laatst gepleegde feit, namelijk de dag der dagvaarding (25 maart 2005).

De kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp van het misdrijf is, ziende:

ligging:

- perceel
- perceel
- perceel
- perceel
- perceel

aard en oppervlakte:

- perceel 536: landgebouw, 16 a 94 ca
- perceel 537: landgebouw, 5 a 3 ca
- perceel 535A: weiland, 42 a 67 ca
- perceel 532A: bouwland, 24 a 9 ca
- perceel 533A: weiland, 68 ca

wijk en nummer van het kadaster:

en de eigenaars ervan geïdentificeerd ziende als:

geboren te   on   en   geboren
te   op   beiden samenwonend te

die de eigendomstitel hebben verkregen

- percelen   krachtens de akte van aankoop d.d. 26/11/1986
- perceel   krachtens de akte van aankoop d.d. 28/09/1988
- perceel   krachtens de akte van aankoop d.d. 26/10/1995.

De rechtbank nam kennis van:

- het tussenvonnissen dd. 30 juni 2005 van deze rechtbank en kamer;
- de beschikking dd. 3 oktober 2005 waarbij de zaak op vraag van de verdediging werd uitgesteld naar de terechtzitting van 23 januari 2006;
- de beschikking dd. 23 januari 2006 waarbij de zaak in haar geheel werd hernomen;
- de processen-verbaal en de overige stukken van de rechtspleging.

De rechtbank aanhoorde op de openbare terechtzitting dd. 23 januari 2006:

- het **openbaar ministerie**, waargenomen door   toenmalig substituut-procureur des Konings, in zijn middelen en eis;
- de **beklaagden**   in hun middelen van verdediging, voorgedragen door henzelf en hun raadsman mr.   advocaat te

1. Overzicht van de feiten

De rechtbank verwijst uitdrukkelijk naar hetgeen in het vonnis dd. 30 juni 2005 onder de punten 1.1 tot en met 1.10 (inclusief de materiële vergissingen in de nummering) werd uiteengezet en beschouwt deze uiteenzetting hier als uitdrukkelijk herhaald, namelijk:

1.1.

Op 11 januari 2002 werd door de lokale politie van de zone proces-verbaal opgesteld lastens de eerste beklaagde wegens inbreuken op onder meer het decreet ruimtelijke ordening en het decreet natuurbehoud.

1.2.

bleek reeds op 9 januari 2002 in opdracht van de zonechef ter plaatse te zijn geweest en hij liet zich vergezellen door de milieuambtenaar die een technisch gedetailleerd verslag zou opstellen. De plaats waar de feiten zouden zijn gepleegd werd aangeduid als

Het zou volgens het gewestplan gaan om deels valleigebied en deels reservaatgebied (st. 3).

1.3.

Verbalisant verwees voor wat betreft de stedenbouwkundige inbreuken naar de beschrijvende staat opgemaakt door stedenbouwkundig ambtenaar evenals naar een fotodossier (st. 3).

1.4.

De eerste beklaagde is bij de vaststellingen door ter plaatse gekomen. Hij werd in kennis gesteld van de vastgestelde overtredingen en hield voor in het bezit te zijn van de nodige vergunningen voor de geplaatste schuilhokken. De eerste beklaagde vertoonde vervolgens aan de verbalisant een vergunning d d 27 maart 1987 voor het oprichten van twee schuilhokken op het perceel De milieuambtenaar en de stedenbouwkundig ambtenaar zouden na kennisname van de vergunning een verslag overmaken. Zulks zou uiteindelijk op 2 mei 2005 zijn gebeurd (st. 3).

1.5.

Het proces-verbaal werd opgesteld n.a.v. een melding van conservator van Zij werd verhoord op : *".. Als conservator ben ik verantwoordelijk voor het reservaat Op donderdag 03/01/02 .. ik stelde toen vast dat een vrachtauto van de firma kwam storten op percelen eigendom van*

De specie die gestort werd betrof vermoedelijk aarde die vermengd was met steenslag. Ik zag alles op een afstand gebeuren. Bij het storten hoorde ik vallende stenen waardoor ik kon besluiten dat het geen zuivere aarde was die gestort werd. Bij het storten was ook de eigenaar van het perceel aanwezig. Ik vermoed

dat hij aan de vrachtauto de nodige aanwijzingen moest geven om op de juiste plaats te storten. Na het storten vertrok de vrachtauto en even later ook de eigenaar. Aan het weggetje dat leidt naar het perceel van betrokkene zagen we in de sneeuw bandensporen die mij lieten vermoeden dat er nog vrachtauto's waren komen storten. Ondertussen hebben we vastgesteld dat er inderdaad steengruis werd opgevoerd op het perceel van _____ en dat dit genivelleerd werd met een reliëfverhoging tot gevolg. bij het nivelleren kwam evenwel ook steengruis en _____ terecht. Dus ook ons perceel heeft een reliëfverandering ondergaan. Zowel onze percelen als het perceel van _____ is gelegen binnen een valleigebied. Als gevolg daarvan is het totaal uitgesloten dat er daar veranderingen worden aangebracht die een weerslag hebben op het reliëf en de vegetatie ... Ten slotte wens ik nog te vermelden dat er op dit perceel verschillende schuilhokken zijn opgetrokken waarvan ik niet weet of ze voldoen aan de thans geldende reglementeringen binnen een valleigebied" (st. 5-6). _____ had samen met de mede conservator _____ met een brief d.d. 10 januari 2002 de milieuableidende _____ ingelicht over wat zij had vastgesteld (st. 7).

1.6.

In het administratief verslag d.d. 26 april 2002 opgesteld door milieuableidende _____ en bestemd voor de burgemeester (st. 8-9) werd het volgende aangegeven :

- zij begaf zich n.a.v. een telefonische klacht van _____ samen met de lokale politie op 9 januari 2002 ter plaatse ;
- de klacht werd vervolgens schriftelijk bevestigd ;
- de eerste beklagde bevestigde dat hij met hopen aarde vermengd met steenslag van plan was een lager gelegen perceel op te hogen opdat de paarden over een mooi egaal aangelegde weide zouden kunnen beschikken ;
- er kon duidelijk worden vastgesteld dat werd opgehoogd (meer dan 0,50 meter) en dat ten gevolge van de ophoging een gedeelte van de aarde en het steengruis in _____ werd gestort.

1.7.

Door _____ werd op 23 april 2002 een beschrijvende staat van de werken en de handelingen opgesteld (st. 10-11). Zij maakte melding van de volgende vaststellingen :

- m.b.t. het schuilhok op perceel _____ : er werd op 27 maart 1987 een vergunning verleend voor het oprichten van een schuilhok met een oppervlakte van 4 x 6 meter (waarvan 4 x 4 meter als open afdank en de overblijvende 2 x 4 meter als opslagplaats voor hooi en stro), uit te voeren in hout en golfplaten : het gebouw werd niet opgetrokken in hout maar in metaalplaten en afbraakmateriaal en heeft geen open zijkant ;
- m.b.t. het schuilhoek op perceel _____ er werd op 27 maart 1987 eveneens machtiging verleend voor het oprichten van een open schuilhok met een oppervlakte van 4 x 3 meter, uit te voeren in hout en golfplaten : het gebouw werd opgetrokken in verschillende houtsoorten (vooral afbraakmaterialen) en heeft geen open zijkant ;
- m.b.t. de berging op perceel _____ : voor dit gebouw groot 3 x 4 meter uitge-

voerd in metaal en hout, met vier gesloten zijden, werd geen vergunning verleend ;

- op de percelen werd opgehoogd (op sommige plaatsen meer dan 50 cm) zonder dat een vergunning werd verleend.

Er werden ook foto's gemaakt (st. 14-15).

1.8.

De eerste beklaagde werd verhoord op 29 mei 2002 (st. 26-27). Hij verklaarde onder meer : *"... Ik ben samen met mijn echtgenote eigenaar van het onroerend goed waarvan sprake ... We kochten het onroerend goed in 1987, hetzelfde jaar werden 2 schuilhokken opgebouwd. Daarvoor had ik een vergunning gekregen van het gemeentebestuur, voor een oppervlakte van 4 m x 6 m. Er stond bij dat ik op hun vraag de schuilhokken op het eerste verzoek moest verwijderen. Er werd me nooit een verzoek gedaan om de schuilhokken te verwijderen. Toen ik het onroerend goed kocht, stond er al een schuilhok op het onroerend goed; welke gebruikt wordt door jagers evenals een afbraakcaravan, de plaats waar deze stond was overwoekerd door distels. Ik heb dit schuilhok en caravan weggehaald en daar de berging in de plaats gezet, ik heb dit niet aangevraagd om reden dat de berging slechts 3 x 4 meter oppervlakte heeft en dat er al een constructie op de plaats stond. Ik zette de berging dus juist in de plaats. De reliëfwijziging waarvan sprake in het dossier gebeurde einde januari 2002. had 2 dijken geplaatst in een gehakt bos, op een bestaande waterloop. Hierdoor kwam mijn onroerend goed onder water te staan en liepen de paarden in het water. Dit was de reden waarom ik de grond heb opgehoogd. Enkel om mijn paarden terug in het droge te kunnen laten rondlopen. ... Voor wat betreft het schuilhok op perceel werd dit oorspronkelijk in hout geplaatst, maar later werd dit verbeterd door het dak te voorzien van metalen en plastic golfplaten, omdat het hout rot was. Er is wel een open zijkant, langs waar de paarden binnengaan. Ook werd er plastic tegen de buitenkant geslagen om het rotten van het hout tegen te gaan. Het schuilhok werd dus oorspronkelijk opgericht volgens de verkregen machtiging. Ik heb daar foto's van die mijn verklaring kunnen bevestigen. Het schuilhok op perceel heeft ook een open zijkant. Het is inderdaad groter dan volgens de machtiging, om reden dat ik er deel heb aangebouwd om mijn stro in het droge te kunnen opbergen. Dit is deels in metaal en hout gebouwd. Voor wat de berging op perceel betreft, deed ik al mijn uitleg hiervoor. Ik had me niet geïnformeerd voor wat betreft de wijzigingen die ik aanbracht. Waarom ik dit niet deed, weet ik zelf niet. Ik wou alleen maar het beste voor mijn dieren. Ik ben bereid het goed vrijwillig te herstellen .. Ik ben bereid de reliëfwijziging in zijn oorspronkelijke staat te herstellen, maar dan zouden in de plaats van de 2 schuilhokken en de berging er één groter van 6 x 8 meter moeten kunnen geplaatst worden maar dan wel op een droge plaats. Dan ben ik bereid alles te herstellen zoals oorspronkelijk en de schuilhokken af te breken."*

1.9.

De tweede beklaagde werd verhoord op 17 juli 2002. Zij verklaarde : *"... Ik ben inderdaad mede-eigenaar van de gronden .. Het is mijn echtgenoot die de zaak ter plaatse beheert. Ik ben wel op de hoogte van de situatie daar. Ik ben eveneens op de hoogte van de verklaring die mijn echtgenoot aflegde aan uw diensten. Ik bevestig deze volledig"* (st. 33).

1.10.

De eerste beklagde werd nogmaals verhoord op 18 juli 2002. Hij verklaarde : "... *De schuilhokken op perceel* werden door mij geplaatst na 3 april 1987 (de dag dat ik de vergunning kreeg), binnen dat zelfde jaar. .. *Het schuilhok op perceel* werd geplaatst in 1995 september, oktober, ter vervanging van een vervallen caravan en vervalte, schuilhok van jagers van vorige eigenaar of huurder. Ik weet niet of daar een vergunning voor was, ikzelf vroeg geen vergunning aan om reden dat ik dacht dat ik het oud mocht vernieuwen zonder vergunning. .. *De reliëf-wijziging is nog niet ongedaan gemaakt, om reden dat mijn paarden anders onder water lopen ...*" (st. 33).

1.11.

Bij brief d.d. 27 april 2004 heeft de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur een herstellvordering bezorgd. Het herstel in de vorige staat werd gevorderd implicerend de afbraak van de twee stallen en de berging, het verwijderen van de vloerplaat en de funderingen, het verwijderen van alle inerte en afbraakmaterialen naar een daartoe bestemde stortplaats, het herstellen van het maaiveld op het oorspronkelijk niveau met verwijdering van de gestorte steenpuin. Die vordering werd gemotiveerd door de bestemmingstrijdigheid (valleigebied volgens het bij koninklijk besluit van 14 september 1977 goedgekeurde gewestplan

. Het opleggen van een dwangsom van 100,00 EUR per dag werd eveneens gevorderd (st. 41-46).

1.12.

De eerste beklagde verklaarde op 16 juni 2004 dat hij de 2 stallingen en de berging niet zou afbreken omdat hij al 17 jaar belastingen betaald voor deze twee stallen en omdat het gebied pas in 1995 valleigebied is geworden (st. 50).

2. Heromschrijving tenlasteleggingen B.1-B.2-B.3

2.1

De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur heeft in een brief dd. 19 september 2005 haar standpunt met betrekking tot de 'stedenbouwkundige vergunning' of machtiging dd. 27 maart 1987 meegedeeld aan de procureur des Konings. De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur stelde dat het bewuste document niet te beschouwen is als een rechtsgeldige stedenbouwkundige vergunning. Verder werd gesteld: "*Het is dan ook duidelijk dat de lokale overheid schijnbaar de constructies wou 'gedogen' zonder effectief de intentie te hebben een stedenbouwkundige vergunning af te leveren. Dit blijkt immers ontegensprekelijk uit de opgelegde voorwaarde dat de schuilhokken 'op het eerste verzoek te verwijderen' zijn, wat dus lijnrecht indruist tegen het principe van een rechtenverlenende en rechtszekerheidscheppende stedenbouwkundige vergunning.*"

2.2

Het is duidelijk dat enkel vergunningen die overeenkomstig of in toepassing van de

procedures van de geldende stedenbouwkundige reglementering werden afgeleverd te beschouwen zijn als geldige stedenbouwkundige vergunningen. De reglementering die op 27 maart 1987 – datum dat de bewuste machtiging verleend werd - van toepassing was, betrof de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening van de stedenbouw. Artikel 45 van deze wet voorziet in de verplichting van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar. In huidig geval werd het advies van de gemachtigde ambtenaar niet ingewonnen en dan ook niet verleend. Evenmin werd het dossier aan de gemachtigde ambtenaar voorgelegd, zodat deze de overeenstemming met eventuele BPA's niet heeft kunnen nagaan en evenmin zijn schorsingsbevoegdheid heeft kunnen uitoefenen. Nergens in de machtiging van 27 maart 1987 wordt op enige wijze verwezen naar de wet, noch dat de machtiging verleend werd volgens de wettelijk voorziene procedure. Van een stedenbouwkundige vergunning is dan ook geen sprake. De zelfs schriftelijke toelating van het college van burgemeester en schepenen van _____ is geenszins een bouwvergunning (cf. Corr. Gent 14 maart 2000, *T.M.R.* 2000, 244) en heeft voor de beklagden dan ook geen rechten klevend aan een bouwvergunning gecreëerd. De voorwaarde dat de constructies op eerste verzoek dienden verwijderd te worden, beklemtoont dit des te meer.

2.3

Gelet op het voorgaande kan er dan ook geen sprake zijn van het niet naleven van een stedenbouwkundige vergunning, gezien dergelijke vergunning niet bestaande was en is. Een heromschrijving van de feiten omschreven onder de tenlasteleggingen B.1 en B.3 naar bouwen zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning dringt zich op namelijk als volgt:

"In casu:

1. en 3. Op niet nader te bepalen data, in de periode van 3 april 1987 tot en met 31 december 1987 (stuk 26 en 34): het oprichten van het schuilhok."

De partijen werden in het tussenvonnis dd. 30 juni 2005 expliciet uitgenodigd over deze heromschrijving standpunt in te nemen en hebben dit ook gedaan.

De heromschreven feiten betreffen dezelfde als de oorspronkelijk aanhangig gemaakte feiten.

3. Gegrondheid strafvordering

3.1 Hoedanigheid

als opsporingsambtenaar

Waar de verdediging in de neergelegde schriftelijke syntheseconclusie laat uitschijnen dat de rechtbank reeds in het tussenvonnis dd. 30 juni 2005 zou gesteld hebben dat de bewuste ambtenaar niet de bevoegdheid overeenkomstig artikel 148 DORO zou hebben gehad, is dit geenszins het geval. In het tussenvonnis werd precies gesteld dat de hoedanigheid van deze ambtenaar diende te worden verduidelijkt, wat in het aanvullend onderzoek ook geschiedde.

Uit de brief van _____ blijkt dat bij besluit dd. 28 november 2001 van de gouverneur van de provincie _____ aan _____ als verantwoordelijke van de dienst stedenbouw van _____ de

bevoegdheid werd verleend om de in titel V van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (DORO) op te sporen en vast te stellen door een proces-verbaal dat geldt tot bewijs van het tegendeel. Aldus staat vast dat een ambtenaar is zoals bedoeld in artikel 148 DORO en haar vaststellingen dan ook gelden tot bewijs van het tegendeel.

3.2 Toepassing van het 50-cm criterium bij reliëfwijziging

Het 50 cm criterium is ontleend aan het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 18 december 1981 tot wijziging voor het Vlaams Gewest van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 23 april 1973, waarin werd geschreven dat een wijziging van het bodemreliëf als aanmerkelijk moet worden beschouwd wanneer zij meer dan 0,50 meter bedraagt (*Belgisch Staatsblad*, 5 februari 1982). Deze louter mathematische benadering, die nog wordt gevolgd door sommige gemeentelijke administraties, kon aanvankelijk genade vinden in de rechtspraak (vgl. Cass. 8 oktober 1985, *R.W.* 1985-86, 1791 ; Cass. 8 oktober 1988, *Arr. Cass.* ; Brussel 6 november 1985, *R.W.* 1986-87, 322, noot A. VANDEPLAS ; Antwerpen 4 november 1987, *R.W.* 1988-89, 541, noot D. MERCKX ; Antwerpen 18 maart 1993, *Limb. Rechtsl.* 1993, 100, noot W. MERTENS ; Gent 1 oktober 1992, *T.M.R.* 1994, 113, noot R. VEKEMAN), doch de rechtsleer (D. D'HOOGHE, "De aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem en de bevoegdheid van de voorzitter op grond van artikel 68 van de Stedenbouwwet" (noot onder Brussel 6 november 1998), *R.W.*, 1998-89, 1331 ; H. SEBREGHTS, "Handhaving, zonevreemdheid en enkele capita selecta uit het stedenbouwrecht anno 1998", in *Jaarboek Milieurecht 1998*, K. DEKETELAERE en M. DEKETE-LAERE (eds.), Brugge, Die Keure, 1999, 142 ; R. VEKEMAN, "Wijziging van het reliëf van de bodem in een natuurgebied. Het stedenbouwkundig aspect van de zaak", (noot onder Gent 1 oktober 1992), *T.M.R.* 1994, 114) daarin gevolgd door zekere rechtspraak (vgl. o.m. Antwerpen 12 april 1999, *R.W.*, 1999-2000, 332, noot M. ROOSEMONT) verwierp het cijfermatig criterium als uniek criterium: er kon niet zomaar gesteld worden dat elke wijziging van de bodem van meer dan 50 cm aanmerkelijk was en elke wijziging van minder dan 50 cm dit niet was (vgl. S. BOULLART, "De vergunningplichtige verrichtingen in de gecoördineerde Stedenbouwwet en in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening", *T.R.O.S.*, 2000, p. 241, nr. 45 ; G. DEBERSAQUES, B. HUBEAU en P. LEFRANC, *De sanctionering van stedenbouwmisdrijven. Handhavingsmaatregelen*, Brugge, Die Keure, 2001, p. 27, voetnoot (114)). Of een reliëfwijziging aanmerkelijk is of niet en dus vergunningsplichtig of niet moet (mede) worden beoordeeld in het licht van de aard en de functie van het terrein (vgl. o.m. R.v.St., nr. , 5 april 1990) en niet louter in functie van de hoegroetheid van de reliëfwijziging hoewel dit een belangrijke aanwijzing kan zijn. Met aard of functie worden zowel de bestemming, het feitelijk gebruik als het uitzicht van het terrein bedoeld (vgl. Antwerpen 12 april 1999, *R.W.*, 1999-2000, 332, noot M. ROOSEMONT : "overwegende dat te dezen, gelet op de oppervlakte waarover de reliëfwijziging heeft plaatsgehad (10 m op 18 m (180 m) in een natuurgebied), er sprake is van een aanzienlijke reliëfwijziging ; dat deze immers in verhouding tot het geheel van de omgeving, waarin ze wordt doorgevoerd, belangrijk is, zelfs al gaat het om een uitgraving van minder dan 50 cm ; dat overigens de aanmerkelijke reliëfwijziging blijkt uit de afboording van de hele vijver met damplanken" ; Gent,

20 november 1998, *T.M.R.*, 1999, 313 ; Gent 20 februari 1997, *T.M.R.* 1998, 177 : *“Gelet precies op deze hoeveelheid, de eerder beperkte oppervlakte waarop zij werd uitgespreid en de aard van het gebied waarin dit geschiedde, nl. een voor de streek zeer karakteristieke restant van een kreekarm gelegen in een natuurreservaat, gaat het om een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem”* ; Gent 20 november 1998, *T.M.R.* 1999, 313 : *“Gelet op de omvang van deze werken en hun verhouding tot de totale oppervlakte van het terrein, mede inachtgenomen de ligging van het goed in een landelijke omgeving, gaat het hier om een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem, waarbij “aanmerkelijk” in de gebruikelijke zin van het woord, dit is “aanzienlijk, belangrijk, groot” dient te worden begrepen”* ; Corr. Leuven 4 maart 1996, *T.M.R.* 1998, 29 : *“Het aanmerkelijk karakter dient immers niet enkel mathematisch beoordeeld maar ook rekening houdend met de impact van de uitgevoerde werken op de bestemming van het gebied”* ; Corr. Gent 5 oktober 1998, *T.M.R.* 1999, 320 : *“Aanmerkelijk wijzigen van het reliëf van de bodem als criterium voor de vergunningsplicht voor graaf- en ophogingswerken houdt verband met, en dient beoordeeld te worden in het licht van het al of niet wijzigen van de aard en de bestemming van het terrein, ongeacht hun belangrijkheid en omvang”* ; zie ook Corr. Brugge 28 februari 1994, *T.M.R.* 1994, 343 ; Corr. Brugge 19 maart 1994, *Res. Jur. Imm.* 1984, 264).

Volgens artikel 99, § 1, vijfde lid DORO wordt als aanmerkelijke reliëfwijziging onder meer beschouwd elke aanvulling, ophoging, uitgraving of uitdieping die de aard of functie van het terrein wijzigt. Die omschrijving is gelet op het gebruik van de woorden *“onder meer”* niet bedoeld als exhaustieve definitie, doch zij geeft wel de belangrijkste elementen aan waarmee moet rekening worden gehouden (vgl. R. VEKEMAN, *Ruimtelijke ordening en stedenbouw. Planologie, verordeningen en vergunningen*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1999, nr. 315, p. 319). De decreetgever heeft dus in de lijn van de gevestigde rechtsleer en rechtspraak niet geopteerd voor een louter kwantitatieve benadering, maar wel voor de *invloed van de wijziging op het terrein* (vgl. M. ROOSEMONT, *“De aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem en de bouwvergunningsplicht”* (noot onder Antwerpen 12 april 1999, *R.W.*, 1999-2000, 333) of met andere woorden voor een kwalitatief criterium (vgl. S. BOULLART, *o.c.*, p. 243, nr. 52). Naar gelang de aard en de functie wordt rekening gehouden met de hoogte respectievelijk de diepte van de wijziging, het grondverzet, de oppervlakte of de lengte van de wijziging, ... (*Parl. St.*, VI. Parl. 1998-99, nr. 1332-8, 89), waaruit blijkt dat de beoordeling van het kwalitatief criterium mede vanuit een mathematisch oogpunt zal worden benaderd. Het komt er eigenlijk op neer dat in de praktijk zowel de mathematische als de niet mathematische benadering zullen worden gecombineerd: de impact op het de aard en de functie van het terrein worden immers mede bepaald door de hoegrootheid van de niveauwijziging.

3.3 Vaststellingen door de tenlasteleggingen

en de politiediensten als bewijs van

De vaststellingen die door werden gemaakt en beschreven in de beschrijvende staat van werken (stukken 10 en 11, strafdossier; cf. punt 1.7 tussen-vonnis dd. 30 juni 2005) zijn duidelijk en leveren op afdoende wijze het bewijs van de ten laste gelegde feiten, namelijk het aanmerkelijk wijzigen van het bodemreliëf en het in stand houden hiervan (tenlastelegging A.1 en A.2) en het oprichten van het schuilhok en de berging zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning (tenlastelegging B.1, B.3 en B.5) en het in stand houden hiervan (B.2, B.4 en B.6).

3.4 Instandhouding in ruimtelijk kwetsbaar gebied en verjaring

De feiten werden gepleegd in gebied dat volgens het gewestplan (koninklijk besluit van 14 september 1977) valleigebied is. Valleigebied is expliciet voorzien in artikel 146, laatste lid DORO als ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Bij arrest nr. van 19 januari 2005 van het arbitragehof werd als volgt beslist:

“1. vernietigt in artikel 146, derde lid, van het decreet van het Vlaams Gewest van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals toegevoegd bij artikel 7 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 4 juni 2003, de woorden “voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg (...)”.

Deze vernietiging heeft tot gevolg dat thans *de strafsanctie niet meer geldt* voor de instandhouding van stedenbouwmisdrijven, voor zover het voorwerp van het misdrijf niet in een *ruimtelijk kwetsbaar gebied* gelegen is, zodat het derde lid van artikel 146 DORO thans luidt: *“De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden.”.*

Met de voorliggende bepaling, moet de strafrechter, die een *buiten* de ruimtelijk kwetsbare gebieden gelegen instandhoudingsmisdrijf beoordeelt, een dubbele vraag beantwoorden. De eerste vraag is of aan dit instandhoudingsmisdrijf het karakter van misdrijf werd ontnomen dan wel of voor dit misdrijf een strafuitsluitingsgrond geldt. Deze vraag heeft het Arbitragehof doelbewust open gelaten. De tweede vraag waarvan de formulering en het antwoord afhankelijk is van het antwoord op de eerste vraag, is dan te weten of de strafrechter (nog) bevoegdheid heeft om de herstellvordering te beoordelen.

Bij arrest van 13 december 2005 *leek* het hof van cassatie (Cass. 13 december 2005, www.cass.be) een einde gesteld te hebben aan de discussie of het voormelde *niet gelden van de strafsanctie* een strafuitsluitende verschoningsgrond dan wel een opheffing van de strafbaarheid betrof. Het hof stelde in dat arrest dat het een *opheffing van het strafbaar karakter* betreft, die het verval van de strafvordering tot gevolg heeft. Bij een ander arrest van 13 december 2005 (Cass. 13 december 2005, www.cass.be) leek het hof van cassatie dan weer te aanvaarden dat het bepaalde in artikel 146, derde lid DORO een *strafuitsluitingsgrond* betrof.

Alleen al de lezing van het *duidelijke* artikel 146 DORO, waarin onder meer de bestanddelen van ook het instandhoudingsmisdrijf worden omschreven, met verder de vermelding dat de (strafrechtelijke) sanctie niet geldt voor instandhouding *buiten* ruimtelijk kwetsbare gebieden, geeft aan dat er wel degelijk sprake is van een strafuitsluitende verschoningsgrond, die dus het instandhoudingsmisdrijf *buiten* ruimtelijk kwetsbare gebieden laat bestaan en het strafbaar karakter ervan dus niet

opheft.

Gezien de huidige feiten duidelijk gepleegd werden binnen een ruimtelijk kwetsbaar gebied, namelijk valleigebied is de hiervoor vermelde dubbele vraagstelling echter niet aan de orde.

Nu er duidelijk eenheid van opzet bestaat tussen de feiten voorwerp van enerzijds de tenlasteleggingen A.1 en anderzijds A.2 en enerzijds B.1, B.3 en B.5 en anderzijds B.2, B.4 en B.6 en deze feiten lopen tot de datum van de dagvaarding, namelijk 25 maart 2005, is ook de verjaring van de strafvordering geenszins aan de orde, zoals verkeerdelijk gesteld door de verdediging.

3.5 Bewijs van de tenlasteleggingen

3.5.1

Het bouwen zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning blijkt afdoende uit de dossiergegevens. De beklaagden kunnen zich niet beroepen op de machtiging dd. 3 april 1987. De rechtbank treedt hierbij overigens geenszins het standpunt van de gemeente Wetteren bij, zoals verwoord in de brief dd. 25 augustus 2005, dat de betrokken machtiging vanuit het standpunt van degene aan wie de machtiging werd verleend, als een vergunning moet worden beschouwd (sic.). Het college van burgemeester en schepen heeft onmiskenbaar onwettig gehandeld door zonder enige rechtsgrond en in strijd met de geldende wetgeving een zogenaamde machtiging tot het oprichten van twee schuilhokken voor paarden te verlenen. De beklaagden kunnen zich op deze onwettige 'machtiging' geenszins beroepen. De beklaagden wisten of dienden te weten dat hun constructies gelegen waren in ruimtelijk kwetsbaar gebied, in casu valleigebied. Valleigebieden zijn agrarische gebieden met landschappelijke waarde waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden. De door de beklaagden opgerichte constructies betreffen blijkens het fotodossier (stukken 14 en 15, straf dossier) koterijen die geenszins kaderen in een agrarische of para-agrarische activiteit, laat staan een (para-)agrarische activiteit die planologisch verenigbaar is met de gewestplanbestemming. Bovendien hebben de beklaagden zelfs de voorwaarden van de machtiging niet nageleefd. De beklaagden erkenden verder dat de berging zonder enige vergunning werd opgericht: *"Ik heb dit schuilhok en de caravan weggehaald en daar de berging in de plaats gezet. Ik heb dit niet aangevraagd om reden dat de berging slechts 3m x 4m oppervlakte heeft en daar al een constructie stond op die plaats."*, stuk 26, straf dossier). Het fotodossier geeft duidelijk aan dat evenmin het esthetisch criterium in acht werd genomen. De foto's geven aan welke desastreuze impact de constructies op het landschap hebben. Van enige rechtsdwaling kan alleszins geen sprake zijn. De rol van de gemeentelijke overheid terzake – die vreemd genoeg tot heden wordt aangehouden – is bedenkelijk en valt als bevoegde overheid sterk te betreuren.

3.5.2

Ten onrechte stellen de beklaagden – in ondergeschikte orde – dat er sprake zou zijn van schuilhokken voor dieren, waarvoor geen vergunning zou vereist zijn. De mogelijkheid voor schuil- of schuthokken voor grazende dieren bestaat in graasweiden en betreft in dat geval een eenvoudige constructie waarin een of meerdere

weidedieren tijdelijk kunnen verblijven. Deze schuilhokken mogen geenszins uitgerust zijn zoals stallen, die bestemd zijn voor het permanent huisvesten van dieren (cf. omzendbrief dd. 8 juli 1997 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, art. 8M- art. 11, 2°). De beklaagden stalden er hun paarden permanent en alleszins langdurig en het betreffen geenszins eenvoudige constructies. Integendeel, was er ook in een aparte ruimte de mogelijkheid om het stro te stapelen.

3.5.3

Tevens is er zonder twijfel sprake van een onvergunde aanmerkelijke reliëfwijziging. Niet alleen de duidelijke vaststellingen de visu door de bevoegde opsporing-sambtenaar geven dit aan, doch tevens het al vermelde fotodossier. Hierbij dient herhaald te worden dat de betrokken percelen gelegen zijn in valleigebied en dat uit de feiten blijkt dat de percelen te lijden hadden onder de waterhuishouding. De beklaagde verklaarde terzake overigens uitdrukkelijk (stuk 27, straf dossier): *“De reli(ë)fwijziging waarvan sprake in het dossier gebeurde eind januari 2002. De had 2 dijken geplaatst in een gehakte bos, op een bestaande waterloop. Hierdoor kwam mijn onroerend goed onder water te staan en liepen de paarden in het water. Dit was de reden waarom ik de gronden heb opgehoogd. Enkel om mijn paarden terug in het droge te kunnen laten rondlopen.”*. Zoals terecht aangegeven door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur, kunnen de beklaagden zich geenszins beroepen op een ontbrekende beschrijving van de oorspronkelijke toestand. Het vereisen van een dergelijke beschrijving voor het bewijs van een aanmerkelijke reliëfwijziging, zou het vervolgen en veroordelen van dergelijk misdrijf trouwens de facto onmogelijk maken. De beklaagden kunnen zich bezwaarlijk beroepen op een de toestand die zij zelf hebben gecreëerd om te ontsnappen aan rechtsvervolging. Wanneer de beklaagden trouwens deze exceptie inroepen, rust de bewijslast terzake op hen, nu de gegevens van het dossier aantonen dat er wel degelijk sprake is van een aanmerkelijke reliëfwijziging die wel degelijk de aard en functie van het perceel in belangrijke mate heeft gewijzigd.

3.5.4

De feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.1 en A.2 en B.1 (zoals heromschreven), B.2, B.3 (zoals heromschreven), B.4, B.5 en B.6 zijn naar het oordeel van de rechtbank afdoende bewezen.

4. Straftoemeting

4.1

De verschillende feiten omschreven onder de tenlasteleggingen A.1-A.2 en B.1 tot en met B.6 zijn voor de beklaagden telkens de uitvoering van één ongeoorloofd besluit. Zij staan in zodanig verband dat zij als één voortgezette handeling moeten worden beschouwd en zij dus maar één misdrijf uitmaken. Overeenkomstig artikel 65, eerste lid van het Strafwetboek dient derhalve voor die misdrijven slechts één straf te worden uitgesproken.

4.2

De straftoemeting moet worden bepaald gelet op de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden en de persoonlijkheid van de beklaagden zoals die blijkt uit het strafrechtelijk verleden, de gezins-
toestand en de arbeidssituatie voor zover bekend.

4.3

De door de beklaagden gepleegde strafrechtelijke feiten zijn objectief ernstig. De beklaagden moeten de normen die de overheid heeft uitgewerkt ter realisatie van het beleid inzake leefmilieu respecteren. De rechtbank wijst er op dat de beklaagden hun individueel belang niet boven het algemeen belang – dat is gebaat met een goed leefmilieu – mag laten prevaleren. Dit geldt des te meer in ruimtelijk kwetsbaar gebied zoals valleigebied, dat door de ingrepen van de beklaagden op een fundamentele wijze werd gewijzigd, alleen al wat esthetisch uitzicht betreft. De rechtbank wijst er op dat in valleigebied het specifiek natuurlijk milieu van dieren en planten centraal staat, dat dan ook met de grootste voorzichtigheid moet worden onderhouden en gevrijwaard. De beklaagden moet beseffen dat de door hun handelingen aan de natuur aangebrachte schade niet opweegt tegen hun persoonlijke behoeften aan een stalling voor hun paarden en de uitoefening van hun hobby. Het schaarse ruimtelijk kwetsbaar gebied dat Vlaanderen rijk is, komt met dergelijke mentaliteit immers verder in de verdrukking, wat te allen prijs moet vermeden worden. In de loop van het opsporingsonderzoek stelden de beklaagden al slechts onder voorwaarden bereid te zijn om bepaald herstel uit te voeren. Op de terechtzitting dd. 23 januari 2006 bevestigden zij dat de toestand nog steeds ongewijzigd was en zij niet bereid waren vrijwillig herstel uit te voeren. Schuldbesef is bij de beklaagden dus geenszins voorhanden. Gestrengheid in de bestraffing is dan ook in beginsel aangewezen.

4.4

De *eerste beklaagde* is thans   jaar. Hij is elektricien. Hij beschikt over een onberispelijk strafrechtelijk verleden. Hij deed geen enkele inspanning voor het herstel ter plaatse.

De *tweede beklaagde* is thans   jaar. Volgens het inlichtingenbulletin is zij korsettenmaker van beroep. Zij beschikt over een onberispelijk strafrechtelijk verleden.

4.5

De straftoemeting moet niet alleen de vergeldingbehoefte dienen maar ook de speciale en generale preventie. De op te leggen straf moet van aard zijn de beklaagde ervan te weerhouden zich in de toekomst nog aan dergelijke feiten schuldig te maken en hen aansporen respect te betonen voor de regels die beogen in Vlaanderen tot een goede ruimtelijke ordening te komen.

4.6

Gegeven hetgeen voorafgaat komt het de rechtbank passend en rechtmatig voor om voor de hiervoor omschreven feiten in hoofde van de beklaagden de in het beschik-

kend gedeelte van dit vonnis bepaalde geldboete op te leggen.

De rechtbank kan niet ingaan op de ondergeschikte vraag van de beklaagden tot het verlenen van de gunst van de opschorting van de uitspraak van veroordeling, waarover het openbaar ministerie telkens ongunstig advies verleende.

Opschorting van de uitspraak van veroordeling is voornamelijk ontstaan vanuit de bekommernis de korte (effectieve) gevangenisstraffen te vermijden (C. Van den Wyngaert, *Strafrecht, strafprocesrecht en internationaal strafrecht*, Maklu, 2003, 418). Daarenboven is het een sanctiemaatregel die de declassering van de betrokkene kan verhinderen: gezien er geen veroordeling wordt uitgesproken, zal de rechterlijke beslissing na afloop van de proeftermijn niet vermeld worden in het strafregister van de betrokken beklaagde (L. Dupont, R. Verstraeten, *Handboek Belgisch strafrecht*, Acco, 1989, 939).

Gezien de rechtbank van oordeel is dat aan de beklaagde alleszins geen gevangenisstraf dient te worden opgelegd, is de bekommernis om een korte gevangenisstraf te vermijden niet aan de orde. De opschorting die een uitdrukkelijk gunst is, dient in huidig geval dan ook voornamelijk vanuit het criterium van het gevaar voor declassering bij een veroordeling te worden beoordeeld. Hierbij valt niet in te zien hoe de hierna in het beschikkende gedeelte van huidig vonnis opgelegde bestraffing op onherstelbare en onevenredige wijze de declassering van de beklaagden zou kunnen bewerkstelligen.

4.7

De beklaagden werden nog niet veroordeeld tot een criminele straf of tot een correctionele gevangenisstraf van meer dan twaalf maanden en er mag worden gehoopt dat zij zich niet meer aan dergelijke feiten zullen schuldig maken. Er kan dan ook voor elk van hen uitstel van tenuitvoerlegging worden verleend voor een gedeelte van de opgelegde geldboete, zoals in het dispositief van dit vonnis nader bepaald.

5. Herstelvordering

5.1

De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur heeft bij brief dd. 27 april 2004 een herstellvordering ingeleid; de opmerking van de verdediging dat het een ongedateerde herstellvordering zou betreffen houdt dus geen steek. Het herstel in de oorspronkelijke staat werd gevorderd, implicerend:

- afbraak van de twee stallen en de berging;
- verwijderen van de vloerplaat en fundering;
- verwijderen van alle inerte en afbraakmaterialen naar een daartoe bestemde stortplaats;
- herstellen van het maaiveld tot op het oorspronkelijk niveau met verwijdering van de gestorte steenpuin.

Een dwangsom van 100,00 euro per dag bij niet-uitvoering van het vonnis binnen de gestelde termijn werd gevorderd.

5.2

Het decreet van 18 mei 1999 (art. 149 § 1, eerste lid) stelt duidelijk dat het bevelen door de rechter van de herstelmaatregelen (herstellen in de oorspronkelijke toestand, staken strijdig gebruik, uitvoeren bouw- en/of aanpassingswerken, betalen van een geldsom gelijk aan de meerwaarde) gebeurt *op vordering* van de GSI of het CBS van het grondgebied waar de handelingen werden uitgevoerd. De keuze van de gepaste maatregel komt derhalve toe aan de bevoegde overheid en niet aan de rechtbank. De rechter moet de interne en externe wettigheid van deze vordering toetsen en of zij strookt met de wet, dan wel of zij berust op machtsoverschrijding of machtsafwending. Meer bepaald dient de rechtbank hierbij na te gaan of de beslissing van het bestuur om een bepaalde herstelmaatregel op te leggen uitsluitend met het oog op een goede ruimtelijke ordening is genomen. Indien een vordering zou steunen op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, dient de rechter deze vordering zonder gevolg te laten (Cass. 3 juni 2005, www.cass.be). Nochtans mag de rechter geenszins de gevorderde maatregel op haar opportuniteit beoordelen; als de gevorderde herstelmaatregel met de wet strookt, moet de rechter deze inwilligen. Volgens recente en door deze rechtbank bijgevalen cassatierechtpraak (Cass. 15 juni 2004, www.cass.be, met conclusie www.cass.be rolnummer www.cass.be) zijn de rechtbanken niet bevoegd zijn om de opportuniteit te beoordelen van een gevorderde herstelmaatregel, maar moeten zij de toetsing beperken tot de externe en interne wettigheid en mogen (en moeten) zij dus slechts nagaan of de beslissing in overeenstemming is met de wet dan wel op machtsoverschrijding of machtsafwending berust. Tot die wettigheidstoetsing behoort het nagaan of de beslissing van de bevoegde overheid werd genomen uitsluitend met het oog op een goede ruimtelijke ordening met de verplichting om indien zou blijken dat de beslissing steunt op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, de herstellvordering zonder gevolg te laten, zoals hiervoor vermeld. Een beoordeling dat de herstellvordering kennelijk onredelijk is en dat het voordeel dat het herstel zou meebrengen voor de goede ruimtelijke ordening geenszins opweegt tegen het last die daaruit voortvloeit voor de overtreder houdt geen opportuniteitsbeoordeling in maar kan worden bestempeld als een wettigheidstoetsing.

De grondslag van een herstellvordering is niet zozeer een bepaald misdrijf, maar wel de stedenbouwkundige verplichting die moet worden nageleefd en waarvan de niet-naleving ook strafrechtelijk wordt gesanctioneerd (Cass. 15 november 2005, www.cass.be). Het tenietdoen van de materiële gevolgen van het misdrijf, wat ook de aard van dit misdrijf is, verhindert dat een met de wet strijdige toestand blijft bestaan en dat de overtreder het voordeel van de door hem of haar begane overtreding behoudt.

5.3

De ingediende herstellvordering is naar het oordeel van de rechtbank nog steeds noodzakelijk om aan de gevolgen van de misdrijven omschreven onder de tenlastelleggingen A en B (in hun diverse onderdelen) een einde te stellen en legt aan de beklaagden geen kennelijk onredelijke lasten op. Tot deze herstellvordering werd beslist door een bevoegde instantie met inachtneming van de substantiële vormvoorschriften. Er blijkt niet dat deze beslissing werd genomen met machtsafwending, machtsoverschrijding of miskennis van enig beginsel van behoorlijk

bestuur. De herstellvordering strookt dan ook met de wet en werd uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening genomen. De herstellvordering moet dan ook worden ingewilligd zoals nader bepaald in het beschikkend gedeelte van dit vonnis.

Dat de herstellvordering bij de beklaagden thans als kennelijk onredelijk zou overkomen, is louter en alleen een gevolg van de eigen beslissing van de beklaagden om, goed bewust van het wederrechtelijke van hun handelen, deze constructies toch op die wijze aan te leggen en in stand te houden. Het feit dat de beklaagden voor een voldongen feit gezorgd hebben, mag niet gevaloriseerd worden door het afwijzen van de herstellvordering.

5.4

Totaal ten onrechte houdt de verdediging voor dat de herstelmaatregel hoe dan ook een meerwaardevordering had moeten zijn. Artikel 149 § 1, derde lid DORO voorziet een mogelijkheid voor de herstellvorderende overheden om een meerwaardevordering in te stellen in plaats van het vorderen van het herstel in de oorspronkelijke toestand, doch geenszins een verplichting: het woord "kan" is uiteraard van belang. Zoals gesteld werd de herstellvordering vanuit de bekommernis om de goede ruimtelijke ordening afdoende gemotiveerd. Een negatieve motivering waarom geen meerwaardevordering passend is, is niet noodzakelijk.

Bovendien kan er zelfs geen sprake zijn van een meerwaardevordering, nu uit de vermelde gegevens zeer duidelijk blijkt dat het misdrijf een zwaarwichtige en onherstelbare inbreuk op de essentiële stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften inzake de bestemming krachtens het plan van aanleg – het gewestplan – inhoudt.

5.5

Door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur werd zoals vermeld gevraagd een dwangsom op te leggen. Een dwangsom van 100,00 euro per dag moet als een gepaste aansporing worden beschouwd voor de beklaagde om uitvoering te geven aan de opgelegde herstelmaatregelen. Dit geldt des te meer nu de eerste beklaagde in zijn verklaring dd. 16 juni 2004 (stuk 50, strafdossier) en op de terechtzitting dd. 23 januari 2006 te kennen gaf geen enkele reden te zien waarom hij tot herstel zou moeten overgaan. De op te leggen dwangsom moet de beklaagden er effectief toe aanzetten het rechterlijk bevel uit te voeren. De bevoegde overheid heeft er alle belang bij dat de veroordeelden zelf de uitvoering tot het herstel nakomen gelet op de beperkte overheidsmiddelen, de zware procedure van aanbesteding bij een ambtshalve uitvoering, evenals de lange tijd die hiervoor nodig is. De gemeenschap heeft er alle belang bij dat de illegale constructies zo snel mogelijk verdwijnen.

5.6

Artikel 198bis van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening zoals ingevoegd door artikel 11 van het voormelde decreet van 4 juni 2003, bepaalt dat de regels inzake het in te winnen eensluitend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid pas in werking treden nadat de Hoge Raad voor het Herstelbeleid is opgericht en het huishoudelijk reglement is goedge-

keurd. Op 16 december 2005 werd het huishoudelijk reglement goedgekeurd.

De rechter *kan* ingediende vorderingen voor bouwinkbreuken die dateren van voor 1 mei 2000 en die nog niet voor eensluidend advies aan de HRH werden voorgelegd, alsnog voor advies aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid voorleggen. Het betreft dus een *mogelijkheid* en geen verplichting voor de strafrechter.

Waar de Hoge Raad voor het Herstelbeleid ook bevoegd is om een eensluidend advies te verlenen over de opstarting van de ambtshalve uitvoering van het vonnis of arrest door de stedenbouwkundig inspecteur, acht de rechtbank het niet aange-
wezen thans dit advies in te winnen. Dit zou bovendien de afhandeling van de zaak
nodeloos vertragen.

Gezien de hiervoor en hierna vermelde artikelen :

Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, art. 11, 12, 14, 21 tot en met 23, 31 tot en met 37, 40 en 41 ;

Wetboek van strafvordering, art. 3 V.T., 2bis, 161, 162, 179, 182, 184, 185, 189, 190, 190ter, 194 en 195;

Strafwetboek, art. 2, 5, 38, 40, 44, 50, 65, eerste lid, 66;

Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, art. 44 § 1, 1° en 2°;

Decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, art. 42 § 1, 1° en 2°;

Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, art. 2, 99 § 1-1°, 146 al. 1-1°, 147, 149, 204;

Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, art. 1, 8, 14 § 1;

Koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende tarief in strafzaken, art. 91, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 11 december 2001 betreffende de invoering van de euro in de regelgeving inzake justitie ;

Verordening (EG) nr. 974/98 Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro, art. 1, 2, 3 en 14 ;

Verordening (EG) nr. 1103/97 Raad van 17 juni 1997 over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro, art. 1, 4 en 5 ;

Verordening (EG) nr. 2866/98 Raad van 31 december 1998 over de omrekeningskoersen tussen de euro en de munteenheden van de lidstaten ;

Wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de grondwet, art. 2, 3, 4 en 6 ;

Wet van 30 oktober 1998 betreffende de euro, art. 3 tot 6 ;

Koninklijk besluit van 30 oktober 1998 tot vaststelling van de datum van inwerking van de bepalingen van de wet van 30 oktober 1998.

OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK

RECHTDOENDE OP TEGENSPRAAK

HEROMSCHRIJFT de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen B.1 en B.3 als volgt:

"In casu:

1. en 3. Op niet nader te bepalen data, in de periode van 3 april 1987 tot en met 31 december 1987 (stuk 26 en 34): het oprichten van het schuilhok."

VERKLAART de beklaagden en schuldig aan de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.1, A.2, B.1, B.2, B.3, B.4, B.5 en B.6;

ZEGT dat er geen reden zijn om de uitspraak van veroordeling op te schorten;

TOEPASSING makend van artikel 65, eerste lid van het Strafwetboek;

VEROORDEELT de beklaagden en voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.1, A.2, B.1, B.2, B.3, B.4, B.5 en B.6 samen **ELK** tot een geldboete van **DUIZEND euro** (1.000,00 euro), vermeerderd met 45 deciemmen (x 5,5), **gebracht op 5.500,00 euro**;

GELAST voor elk van de beklaagden **gewoon uitstel** van tenuitvoerlegging gedurende een termijn van drie jaren van een gedeelte **groot 500,00 euro** van de opgelegde geldboete van 1.000,00 euro;

ZEGT dat overeenkomstig artikel 14 § 1 van de wet van 29 mei 1964 het uitstel van rechtswege herroepen wordt ingeval gedurende de proeftijd een nieuw misdrijf is gepleegd dat een veroordeling tot een criminele straf of hoofdgevangenisstraf van meer dan zes maanden zonder uitstel ten gevolge heeft gehad;

ZEGT dat bij niet betaling binnen de door de wet bepaalde termijn de lastens de beklaagden en hierboven uitgesproken geldboeten van 5.500,00 euro, kunnen worden vervangen door een gevangenisstraf van telkens 90 dagen, waarvan telkens 45 dagen betrekking hebben op het met uitstel bepaalde;

SPREEKT bovendien in hoofde van de beklaagden en leen **ELK** de verplichting uit om een bedrag van 25,00 euro, met 45 opdeciemmen (x 5,5) verhoogd, 137,50 euro bedragende, te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;

LEGT aan de beklaagden en **ELK** bovendien een vergoeding op van 25,00 euro bedoeld door artikel 91 koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende tarief in strafzaken;

VEROORDEELT de beklaagden en hoofdelijk tot de gerechtskosten, in hun geheel begroot aan de zijde van het openbaar ministerie op de som van 15,30 euro;

BEVEELT de beklaagden en op vordering
van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur tot het **herstel in de oorspronke-
lijke toestand** van de onroerend goederen gelegen te

binnen een termijn van zes maanden
vanaf het in kracht van gewijsde treden van huidig vonnis, namelijk door:

- afbraak van de twee stallen en de berging;
- verwijderen van de vloerplaat en fundering;
- verwijderen van alle inerte en afbraakmaterialen naar een daartoe bestemde stortplaats;
- herstellen van het maaiveld tot op het oorspronkelijk niveau met verwijdering van de gestorte steenpuin.

BEVEELT dat voor het geval dat de vermelde herstelmaatregelen niet binnen de voormelde termijn werden uitgevoerd, de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur ambtshalve in de uitvoering van de herstelmaatregel zal kunnen voorzien overeenkomstig artikel 153 al. 1 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;

ZEGT voor recht dat op vordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur door de beklaagden hoofdelijk een dwangsom zal worden verbeurd van 100,00 euro per dag vertraging in de nakoming dit bevel.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van
ZEVENENTWINTIG FEBRUARI TWEEDUIZEND EN ZES

Aanwezig:

. alleenrechtsprekend rechter;
substituut-procureur des Konings;
griffier.